

UZASADNIENIE

wyroku z dnia (...) marca 2024 r.

I. Stanowiska stron

1. Powódka K. W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 1 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 kwietnia 2022 r. do dnia zapłaty. Kwoty tej powódka dochodziła z tytułu częściowego zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznała w związku ze śmiercią męża P. W., zmarłego w wypadku drogowym, do którego doszło na skutek odłamania się gałęzi z przydrożnego drzewa. Odpowiedzialność za zdarzenie – zdaniem powódki – ponosić miał ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń Zarząd Dróg Wojewódzkich w B., który nie wyciął i nie zabezpieczył przydrożnych drzew.

2. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie co do zasady i co do wysokości. W odpowiedzi na pozew pozwany podnosił, że nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenie z uwagi na brak winy ubezpieczonego zarządu dróg. Pozwany wskazywał w szczególności na brak wykazania zaniedbań i zaniechań mających doprowadzić do powstania szkody – zarząd dróg złożył bowiem wniosek do gminy o zezwolenie na wycinkę przydrożnych drzew; w momencie wypadku wniosek ten był rozpatrywany. Pozwany wskazywał również na dopełnienie obowiązków informacyjnych związanych z prawidłowym oznaczeniem drogi, na której doszło do zdarzenia, za pomocą znaków ograniczających prędkość oraz wskazujących na wysokie prawdopodobieństwo zderzenia się z drzewem oraz inne niebezpieczeństwo. Podnosił ponadto, że nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenie z uwagi na panujące w tym dniu trudne warunki atmosferyczne, tj. siłę wyższą. Ponadto pozwany zakwestionował także aby strona powodowa wykazała, że to oderwanie się części drzewa było główną przyczyną zdarzenia. Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2023 r. pozwany wskazał, że kwestionuje stan drzew znajdujących się przy drodze, na której doszło do wypadku.

II. Fakty ustalone w sprawie

3. W dniu 2 maja 2021 r., w godzinach popołudniowych, P. W. wraz ze swoją matką B. W. poruszali się (...) po drodze wojewódzkiej numer (...) z R. w kierunku R. z zamiarem dotarcia do miejscowości O.. Samochodem kierował P. W.. W tym dniu na drodze panowały trudne warunki do jazdy, wiał silny wiatr, w porywach do 80 km/h i padał deszcz ze śniegiem.

fakty bezsporne

4. Z jednego z drzew rosnących po obu stronach drogi – stanowiących zabytkową Aleję (...) – oderwała się gałąź o wymiarach około 1-2 m, o wadze kilkunastu kilogramów. Widząc odrywającą się z drzewa gałąź, która spadała na jezdnię, P. W. wykonał manewr skrętu w prawo, usiłując ominąć gałąź. Po wykonaniu manewru wpadł w poślizg, stracił panowanie nad pojazdem i uderzył w jedno z drzew rosnących przy drodze. Kierowca P. W. w chwili zdarzenia był trzeźwy i poruszał się z dozwoloną prędkością, adekwatną do panujących na drodze warunków, nie przekraczającą 50-60km/h. Gdyby nie próbował wykonać manewru, to spadająca z drzewa gałąź uderzyłaby w samochód. Wskutek poniesionych obrażeń P. W. poniósł śmierć na miejscu. Pasażerka B. W. wskutek wypadku doznała poważnych obrażeń ciała. W miejscu zdarzenia obowiązywało ograniczenie prędkości do 60 km/h.

dowód : zeznania świadka B. W., k. 154v (oraz zeznania świadka złożone w postępowaniu przygotowawczym, k. 76-77), zeznania powódki K. W., k. 176 (oraz zeznania powódki złożone w postępowaniu przygotowawczym, k. 79-80), sprawozdanie z badania alkoholu we krwi, k. 37, zeznania świadka A. L., k/ 174v-175 (oraz zeznania świadka złożone w postępowaniu przygotowawczym, k. 47-51 81-82), zeznania świadka M. J., k. 175-175v (oraz zeznania świadka złożone

w postępowaniu przygotowawczym, k. 40-42), protokół oględzin miejsca wypadku drogowego, k. 18-20v, zdjęcia z wypadku, k. 21-30; opinia prywatna dendrologiczna sporządzona przez L. R., k. 54-56v, zeznania L. R., k. 155

5. Przy drodze wojewódzkiej nr (...), na której doszło do opisywanego zdarzenia, rosną drzewa tworzące zabytkową Aleję (...), wpisaną do rejestru zabytków przyrody. Opiekę nad Aleją (...) sprawuje (...) Dyrekcja Ochrony (...) z siedzibą w B.. Drzewa bukowe, rosnące w wolnej przestrzeni, pod wpływem warunków atmosferycznych są stosunkowo nietrwałe, podatne na działanie grzybów i mające tendencję do próchnienia i pęknięcia. Niektóre z drzew bukowych rosnących przy Alei (...) miały około 300 lat. Odłamana gałąź, którą starał się wyminąć P. W., posiadała oznaki spróchnienia, martwości i daleko posuniętego stopnia wewnętrznego rozkładu. Jednocześnie nie stała się miękka i lekka z uwagi na nasiąknięcie gałęzi wodą. Drzewo bukowe, z którego odłamała się gałąź, posiadało widoczne od lat znamiona spróchnienia i obumierania.

dowód: opinia prywatna L. R., k. 54-56v, zeznania L. R., k. 155; zeznania świadka A. L., k. 174v-175, zeznania świadka M. J., k. 175-175v.

6. W dniu zdarzenia pozwany (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. obejmował ochroną ubezpieczeniową od odpowiedzialności cywilnej Województwo (...) w T.. Zarząd Dróg Wojewódzkich w B. jest wojewódzką samorządową jednostką budżetową, odpowiedzialną za utrzymanie zieleni przydrożnej przy drodze wojewódzkiej numer (...).

fakt bezsporny

7. W dniu 4 sierpnia 2020 r. Zarząd Dróg Wojewódzkich w B. wystąpił do Urzędu Gminy w R. z wnioskiem o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew rosnących w pasie drogowym nr 534 ze względu na ich stan fitosanitarny, zagrażający bezpieczeństwu ruchu drogowego. Decyzja gminy zezwalająca na usunięcie drzew została wydana w dniu 9 sierpnia 2021 r., a objęte decyzją drzewa zostały usunięte zgodnie z wydanym pozwoleniem.

fakty bezsporne

8. W miejscu zdarzenia obowiązywały znaki ostrzegawcze: B-33 (ograniczenie prędkości do 60 km/h), A-30 (inne niebezpieczeństwo) oraz T-14 (wypadki). W dniach 21 i 27 kwietnia 2021 r. Zarząd Dróg Wojewódzkich w B. organizował objazdy drogi.

twierdzenia pozwanego (k. 128), niezaprzeczone przez stronę powodową

9. W dniu 2 maja 2021 r., pomimo panujących warunków atmosferycznych, w tym silnego wiatru, Zarząd Dróg Wojewódzkich w B. nie zorganizował objazdu drogi nr (...), przy której rosły 300-letnie, spróchniałe buki. W maju 2021 r. (...) B. w dalszym ciągu oczekiwał na wydanie przez urząd gminy zezwolenia na wycinkę drzew.

dowód: zeznania świadka A. L., k. 174v-175; zeznania świadka M. J., k. 175-175v

10. Powódka K. W. była żoną zmarłego P. W. od 26 sierpnia 2016 r., a przed zawarciem związku małżeńskiego pozostawali razem od około 6 lat. K. i P. W. byli zgodnym małżeństwem, dzielili razem wiele pasji i wspólnie spędzali wolny czas, prowadząc aktywne życie towarzyskie. Oboje byli aktywni zawodowo, wyjeżdżali na wspólne wakacje – ich pasją było podróżowanie. Często odwiedzali również rodziców zmarłego w ich domu, spędzali w R. każde święta. Bardzo się wspierali, darzyli szacunkiem i zaufaniem, tworzyli silną więź emocjonalną, chętnie okazywali sobie uczucia. Planowali kupić nowy dom i starać się o wspólne dziecko.

dowód : zeznania świadka B. W., k. 154v, zeznania powódki K. W., k. 176, zeznania B. B., k. 174v, zeznania świadka M. C., k. 175, zeznania świadka A. W., k. 175v-176, odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 17, oświadczenie L. O., k. 67, oświadczenie A. i B. T., k. 69

11. K. W. przed śmiercią męża była wesołą, kontaktową, towarzyską osobą. Prowadziła aktywny styl życia, często spotykała się ze znajomymi i rodziną. Po śmierci męża zamknęła się w sobie, przestała wychodzić z domu i ograniczyła kontakty z rodziną męża oraz z przyjaciółmi i znajomymi.

12. K. W. po wypadku wprowadziła się do siostry i mieszkała u niej, nie mogąc samodzielnie funkcjonować. Przez miesiąc pozostawała na zwolnieniu chorobowym, nie była w stanie wrócić do pracy. Po powrocie do swojego domu powódka przez długi czas nie była w stanie sypiać w sypialni. Po wypadku zażywała leki uspokajające. Chodziła na wizyty do lekarza psychiatry. Obecnie aktywność życiowa powódki ogranicza się do chodzenia do pracy i spędzania czasu z psem oraz siostrzeńcem M.. Od czasu wypadku powódka nie powróciła do dawnego funkcjonowania i nie odzyskała radości życia, nie chodzi do kina ani na imprezy, nie może odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Wspomnienia o zmarłym mężu wywołują u powódki płacz. Powódka nie przepracowała swojej traumy, do tej pory towarzyszą jej stany lękowe. Powódka nie myśli obecnie o posiadaniu dziecka w przyszłości i związaniu się z inną osobą.

dowód: zeznania B. B., k. 174v, zeznania świadka M. C., k. 175, zeznania świadka A. W., k. 175v-176, zeznania powódki K. W., k. 176-176v; zaświadczenie, k. 87,

13. Pismem z dnia 21 marca 2022 r. K. W. skierowała do Zarządu Dróg Wojewódzkich pismo, w którym zgłosiła szkodę i wezwała do zapłaty kwoty 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznanej w związku ze śmiercią męża – P. W. w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma. Ubezpieczyciel odmówił wypłaty świadczenia.

dowód : pismo z dnia 21.03.2022 r., k. 57-58, potwierdzenie odbioru, k. 29, pismo z dnia 14.04.2022 r., k. 60, pismo z dnia 28.06.2022 r., k. 71-72, pismo z dnia 5.04.2022 r., k. 61-62 ; pismo z dnia 20.01.2023 r., k. 83-84, pismo z dnia 24.02.2023 r., k. 85-85v wraz z odpowiedzią sekretarza stanu, k. 86-86v

III. Ocena dowodów

14. Sąd oparł fakty ustalone w sprawie na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów (stanowiących dowód bez wydania w tym przedmiocie postanowienia, art. 243² k.p.c.), których prawdziwość i treść nie została zakwestionowana oraz nie budziła wątpliwości Sądu.

15. Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań wszystkich świadków oraz samej powódki. Zeznania wszystkich świadków w tej sprawie – B. W., L. R., A. L., M. J., A. W., B. B. oraz M. C. – były spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały.

16. Świadkowie B. W., A. L. oraz M. J. byli naocznymi świadkami wypadku, który wydarzył się w dniu 2 maja 2021 r. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniały, tworząc logiczną całość. Wszyscy zgodnie przyznali, że zmarły P. W. jechał przepisowo i nie przekraczał dozwolonej prędkości, jednak aby wyminąć przeszkodę wykonał gwałtowny skręt w prawo i stracił panowanie nad pojazdem, po czym uderzył w drzewo. Wszyscy również przyznali, że w tym dniu panowały złe warunki do jazdy, padał deszcz ze śniegiem, było ślisko oraz wiał silny, boczny wiatr. Ponadto, świadek B. W. w czasie wypadku zajmowała miejsce pasażera w samochodzie którym kierował jej syn – zmarły P. W.. Świadek zeznała, że powodem wykonania gwałtownego skrętu w prawo było dostrzeżenie obrywającej się i spadającej na jezdnię dużej części gałęzi z przydrożnego drzewa. Ta część zeznań pokrywała się ze znalezieniem podczas oględzin w miejscu zdarzenia oderwanego konara drzewa, a także z wynikiem badania pojazdu podczas którego wskazano, że w błotniku znajdowała się wbita część konara wraz z korą drzewa.

17. Świadkowie B. B., M. C. oraz A. W. są osobami z najbliższego otoczenia powódki. Zgodnie wskazywały, że małżonkowie K. i P. W. to były bardzo dobrze dobrane osoby, tworzące zgodne i szczęśliwe małżeństwo. Nigdy się nie kłócili, mieli wspólne pasje, spotykali się ze znajomymi, wyjeżdżali na zagraniczne wakacje oraz, że wszędzie widywano ich razem. Świadkowie zgodnie wskazali również na bardzo zły dobrostan psychiczny spowodowany śmiercią najbliższej dla powódki osoby – męża. Powódka po stracie ukochanej, najbliższej osoby zamknęła się w sobie, zrezygnowała z wszelkich kontaktów towarzyskich, początkowo nie chodziła również do pracy, a jedynym powodem

dla którego próbowała powrócić do normalnego funkcjonowania był fakt posiadania psa i konieczności zajmowania się nim.

18. Sąd oparł się również na zeznaniach L. R., który sporządził prywatną opinię dendrologiczną, z której wynikał stan drzew przy Alei (...), w tym stan drzewa, od którego odpadła gałąź. Zeznania te były spójne, zgodne z doświadczeniem życiowym, logiczne i spontaniczne, a nadto zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Jeśli chodzi o opinię prywatną – stanowiła ona uzupełnienie twierdzeń strony powodowej w zakresie tego, w jakim stanie pozostawały drzewa przy Alei (...) oraz od jakiego czasu widać było na nich oznaki spróchnienia i obumierania. Należy przy tym zauważyć, że okoliczność dotycząca stanu drzew przy Alei (...) wynikała już samych domniemań faktycznych, a częściowo została także przyznana przez stronę pozwaną, w tym w postępowaniu likwidacyjnym.

19. W dokonywaniu ustaleń Sąd oparł się również na twierdzeniach stron stanowiących okoliczności bezsporne i niezaprzeczone oraz przyznane w rozumieniu art. 229 i 230 k.p.c.

20. Za w pełni wiarygodne sąd uznał także relacje samej powódki. Jej zeznania uzupełniły zeznania pozostałych świadków, którzy należeli do kręgu znajomych małżeństwa W. – wszystkie zeznania tworzyły spójną, jednolitą całość, wzajemnie się uzupełniały i korespondowały ze sobą.

IV. **Ocena prawna**

21. Powództwo podlegało uwzględnieniu. Podstawą dochodzonego roszczenia były przede wszystkim przepisy o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej zawarte w kodeksie cywilnym (w szczególności art. 822 k.c.) oraz przepis z art. 415 k.c. w zw. z art. 416 k.c. w zw. z 20 pkt 16 i 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych oraz przepis art. 446 § 4 k.c. Podstawą odpowiedzialności nie był przepis art. 417 § 1 k.c., ponieważ szkoda wyrządzona powodowi nie wiązała się w tej sprawie z wykonywaniem przez pozwaną jednostkę samorządu terytorialnego czynności o charakterze władczym, ale czynności dotyczącej sfery tzw. dominium, związanej z działalnością organizacyjno-gospodarczą zarządcy drogi publicznej (por. uzasadnienie wyroku SN z 26.03.2003 r., II CKN 1347/00; uzasadnienie wyroku SN z 10.06.2005 r., II CK 719/04).

22. Podstawą odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie jest umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z którą przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna Województwa (...) za szkody wyrządzone poszkodowanemu w związku z prowadzoną działalnością. Cechą charakterystyczną ubezpieczeń OC jest akcesoryjny charakter odpowiedzialności ubezpieczyciela, co oznacza, że ubezpieczyciel odpowiada tylko wtedy i tylko w takim zakresie, w jakim odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczony sprawca szkody.

23. Sprawcą szkody – jako podmiot odpowiedzialny za dbanie o stan drogi, na której doszło do wypadku – miał być w tej sprawie Zarząd Dróg Wojewódzkich w B., jednostka budżetowa Województwa (...), który, w ocenie strony powodowej, nienależycie wypełnił swój obowiązek zadbania o stan drogi i zabezpieczenia drogi przed niebezpieczeństwem związanym z przydrożnymi drzewami. Sąd podzielił wniosek strony powodowej i uznał, że sprawca ponosi w tej sprawie odpowiedzialność za zdarzenie w oparciu o przepisy art. 415 k.c.

24. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej określonej w art. 415 k.c., które mają być wykazane przez stronę powodową, jest: szkoda, bezprawność, wina oraz związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy bezprawnym, zawinionym zachowaniem sprawcy a powstałą w jego wyniku szkodą. Zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie natomiast do art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W niniejszej sprawie na stronie powodowej spoczywał zatem ciężar wykazania, że:

a. po stronie powodowej powstała szkoda (krzywda) w określonej wysokości;

b. szkoda ta (krzywda) powstała w wyniku bezprawnego, zawinionego zachowania sprawcy;

c. pomiędzy bezprawnym, zawinionym zachowaniem sprawcy a szkodą (krzywdą) zachodzi adekwatny związek przyczynowo-skutkowy (art. 361 § 1 k.c.).

2. Rozpoczynając rozważania od omówienia bezprawności zachowania sprawcy, należy przytoczyć normę prawną, z której wynika obowiązek określonego zachowania Zarządy Dróg Wojewódzkich w B.. I tak, art. 20 ust. 16 ustawy o drogach publicznych, ***nakłada na zarządcę drogi obowiązek utrzymywania zieleni przydrożnej***, w tym sadzenia i usuwania drzew. Zgodnie zaś z § 52 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie – które to rozporządzenie obowiązywało w dacie zdarzenia – ***zielen w pasie drogowym nie powinna zagrażać bezpieczeństwu uczestników ruchu***. W myśl art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego, do właściwości którego należą sprawy z zakresu planowania, budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. Według ust. 2 pkt 2 tego artykułu zarządcą drogi dla dróg wojewódzkich jest zarząd województwa. Natomiast zgodnie z treścią art. 20 pkt 4,10,11 ustawy, do zarządcy dróg należy między innymi utrzymanie nawierzchni drogi, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających. Jak stanowi art. 21 ust 1 cytowanej ustawy, zarządca drogi może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy powołanej jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej odpowiednio przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy. Jeżeli jednostka taka nie została utworzona, zadania zarządu drogi wykonuje zarządca.

3. Z treści przepisów ustawy o drogach publicznych oraz przywołanego wyżej rozporządzenia wynika, iż do podstawowych obowiązków ciążących na zarządcach należy szeroko rozumiany obowiązek utrzymania zieleni przydrożnej w stanie niezagrażającym bezpieczeństwu uczestników ruchu. W celu realizacji tych zadań zarządca powinien utrzymywać podlegające mu drogi w stanie wykluczającym narażenie użytkowników na wypadek pozostający w adekwatnym (wyłącznym i bezpośrednim) związku przyczynowym z ich wykorzystaniem. Zaniechanie lub wadliwe wypełnienie obowiązków, które ciążą na zarządcy i będące z nim w związku przyczynowym zdarzenia wywołujące szkody prowadzą do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej po jego stronie.

4. W niniejszej sprawie obowiązek utrzymania w należyтым stanie nawierzchni drogi publicznej spoczywał na Województwie (...), wykonującym swoje zadania przy pomocy jednostki organizacyjnej, jaką jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w B.. Ubezpieczone województwo obciążał więc obowiązek utrzymania drogi, co oznacza, że pozwany zakład ubezpieczeń – z mocy art. 822 k.c. – ponosi odpowiedzialność za szkody wynikłe z naruszenia przez sprawcę szkody tego obowiązku.

5. Nie ulega wątpliwości, że zachowanie (...) B., polegające na nieusunięciu drzew znajdujących się przy Alei (...) przy drodze wojewódzkiej, na której doszło do wypadku, było zachowaniem naruszającym omówione w punkcie 25 uzasadnienia normy prawne, ponieważ drzewa te zagrażały bezpieczeństwu uczestników ruchu, jako stare, spróchniałe, od lat kwalifikujące się do wycinki. ***O tym, że drzewa te kwalifikowały się do wycinki świadczy zresztą fakt, że zarządca drogi sam wystąpił o zezwolenie na ich wycinkę.***

6. W ocenie sądu zachowanie sprawcy szkody było ponadto zawinione w rozumieniu art. 415 w zw. z art. 416 k.c.

7. Zawinienia – w formie nieumyślnej – nie może wyłączać w tej sprawie fakt, iż zarząd dróg wystąpił do gminy o zezwolenie na wycinkę drzew już w sierpniu 2020 r., jednak decyzję pozytywną uzyskał dopiero za rok, w sierpniu 2021 r., z uwagi na procedury związane z wpisaniem drzew przy Alei (...) do rejestru zabytków przyrody.

8. Zgodnie z art. 83 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zasadą jest konieczność uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości. Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - wojewódzki konserwator zabytków (art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody). Zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z

wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 83 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody).

9. Z powyższych przepisów wynika, iż – po pierwsze – racją jest, że (...) B. nie mógł samodzielnie podjąć decyzji o wycince Alei (...), po drugie – procedura wydania zezwolenia na wycinkę drzewa wpisanego do rejestru zabytków niewątpliwie zajmuje określony czas. Okoliczności te nie wyłączają jednak winy sprawcy szkody.

10. Po pierwsze, należy zauważyć, że drzewa znajdujące się przy Alei (...) pozostawały w bardzo złym stanie od dłuższego czasu. Drzewa te miały 300 lat, zaś proces ich próchnienia i obumierania jest procesem stopniowym, długotrwałym. Pozwany w żaden sposób nie wskazywał, dlaczego (...) dopiero w 2020 r. wystąpił z wnioskiem o zezwolenie na ich usunięcie, pomimo tego, iż od dłuższego czasu – z pewnością na wiele lat przed 2020 r. – drzewa te kwalifikowały się do wycinki.

11. Po drugie, pozwany powoływał się na panujące w dniu 2 maja 2021 r. warunki atmosferyczne, w tym silny wiatr oraz na fakt, iż w dniach 20 i 27 kwietnia 2021 r. zorganizował objazdy drogi wojewódzkiej nr (...). Pozwany nie wskazywał jednak, z jakiego powodu objazdu drogi nie został zorganizowany w dniu 2 maja 2021 r., pomimo wiedzy o panujących wówczas warunkach na drodze oraz o stanie drzew znajdujących się przy drodze.

12. Po trzecie, (...) w żaden sposób nie zabezpieczył drzew stojących przy drodze, nie ustawił przy drodze znaku ostrzegającego o realnym zagrożeniu. Ustawienie znaków A-30 (inne niebezpieczeństwo) oraz T-14 (częste wypadki) nie może samo w sobie powodować zwolnienia pozwanego od odpowiedzialności za utrzymanie pasa zieleni w stanie niezagrażającym uczestnikom ruchu. Znaki ostrzegawcze to znaki drogowe uprzedzające o miejscach na drodze, w których występuje lub może występować niebezpieczeństwo, oraz zobowiązujące uczestników ruchu do zachowania szczególnej ostrożności. Znak A-11 ostrzega przed odcinkiem jezdni, na którym występują poprzeczne nierówności jezdni (§ 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury oraz spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych). Ma on zatem określony zakres ostrzegawczy, nie można wbrew ocenie strony pozwanej przypisywać mu roli ostrzegania o wszelkich utrudnieniach na jezdni, podobnie jeśli chodzi o znak T-14 (częste wypadki).

13. Po czwarte, pozwany w żaden sposób nie wskazywał, aby – wobec trwającego już przeszło 9 miesięcy oczekiwania na wydanie decyzji zezwalającej na wycinkę drzew – (...) podejmował jakiegokolwiek próby zainterweniowania w urzędzie gminy w celu usprawnienia procedury.

14. Po piąte, (...) nie zabezpieczył w żaden sposób drzew czy starych, większych gałęzi, przed ich ewentualnym odłamaniem.

15. Następnie krótkiego omówienia wymaga związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zawinionym, bezprawnym zachowaniem sprawcy szkody a powstałą szkodą (krzywdą). Otóż zdaniem sądu z zebranego materiału dowodowego w sposób bezsprzeczny wynika, że przyczyną wypadku była odłamana gałąź, spadająca na drogę wojewódzką, po której poruszał się P. W., nie zaś same warunki atmosferyczne panujące na drodze, sposób poruszania się na drodze przez P. W.. Dowody zgromadzone w sprawie, w tym zeznania świadków, którzy kierowali nadjeżdżającymi z naprzeciwka samochodami, wykazały, że P. W. kierował samochodem z dopuszczalną prędkością, dostosowaną do warunków. Gdyby nie odłamana gałąź i konieczność jej ominięcia, do wypadku by nie doszło. Manewr wykonany przez P. W., jak zeznała matka zmarłego, pasażerka samochodu, był niezbędny, aby nie dopuścić do upadku gałęzi na samochód. Wszystkie powyższe okoliczności świadczą o tym, że sprawie zaszła przesłanka związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy szkodą a bezprawnym zachowaniem sprawcy (art. 361 § 1 k.c.).

16. Zgodnie z art. 446 § 4 k.c., sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W ocenie sądu nie ulegało jakimkolwiek wątpliwości, że powódka – żona zmarłego P. W. – poniosła krzywdę w wymiarach znacznie przekraczających dochodzoną w niniejszym postępowaniu kwotę 1 000,00 zł. Powódka była bardzo związana z mężem, prowadziła z nim aktywne życie towarzyskie, mieli wspólne plany, planowali poszerzenie rodziny. Po śmierci męża jej życie uległo znaczącej zmianie,

musiała podjąć leczenie psychiatryczne, wspomnienia o mężu w dalszym ciągu wywołują u niej płacz. Powódka zamknęła się w sobie, przestała spotykać się ze znajomymi, nie uczestniczy właściwie w życiu towarzyskim, swoją aktywność życiową ogranicza do pracy i zajmowania się swoim psem oraz siostrzeńcem. Nie ulega wątpliwości, że na skutek wypadku poniosła krzywdę w rozmiarach przekraczających kwotę 1 000,00 zł.

17. O odsetkach ustawowych za opóźnienie sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c.

V. Koszty procesu

18. O kosztach procesu sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 387,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Na zasądzoną kwotę składała się kwota 100 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 270,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 2 Rozporządzenia MS z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) oraz 17,00 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa, k. 11).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...) Agnieszka Pikała

W., 04 kwietnia 2024 r.